

Brussel, 10.9.2014
COM(2014) 570 final

2010/0208 (COD)

MEDEDELING VAN DE COMMISSIE AAN HET EUROPEES PARLEMENT

**overeenkomstig artikel 294, lid 6, van het Verdrag betreffende de werking van
de Europese Unie**

over het

**standpunt van de Raad in eerste lezing met het oog op de aanneming van een richtlijn
van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Richtlijn 2001/18/EG wat
betreft de mogelijkheid voor de lidstaten om de teelt van ggo's op hun grondgebied te
beperken of te verbieden**

MEDEDELING VAN DE COMMISSIE AAN HET EUROPEES PARLEMENT

overeenkomstig artikel 294, lid 6, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie

over het

standpunt van de Raad in eerste lezing met het oog op de aanneming van een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Richtlijn 2001/18/EG wat betreft de mogelijkheid voor de lidstaten om de teelt van ggo's op hun grondgebied te beperken of te verbieden

1. ACHTERGROND

Indiening van het voorstel bij het Europees Parlement en de Raad (document 2010/0208 COD):	14 juli 2010
Advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité:	9 december 2010
Standpunt van het Europees Parlement in eerste lezing:	5 juli 2011
Indiening van het gewijzigde voorstel:	[*]
Vaststelling van het standpunt van de Raad:	23 juli 2014

* De Commissie heeft geen gewijzigd voorstel opgesteld, maar heeft haar standpunt over de amendementen van het Parlement uiteengezet in de "*Mededeling van de Commissie over de maatregelen die zijn genomen inzake de adviezen en resoluties aangenomen door het Parlement op de deelzitting van juli 2011*" (document SP (2011)8072) die op 8 september 2011 werd toegezonden aan het Europees Parlement.

2. DOEL VAN HET VOORSTEL VAN DE COMMISSIE

De Europese Unie (EU) heeft een omvattend rechtskader vastgesteld voor de verlening van vergunningen voor uit genetisch gemodificeerde organismen (ggo's) bestaande of daarvan afgeleide producten. De vergunningsprocedure betreft het gebruik van ggo's voor levensmiddelen en diervoeders, industriële verwerking en teelt, en de daarvan afgeleide producten voor levensmiddelen en diervoeders.

Het vergunningensysteem van de Europese Unie beoogt het vermijden van schadelijke effecten van ggo's op de gezondheid van mens en dier en op het milieu alsook de totstandbrenging van een interne markt voor die producten. Twee wetsteksten, namelijk Richtlijn 2001/18/EG betreffende de introductie van genetisch gemodificeerde organismen in het milieu¹ en Verordening (EG) nr. 1829/2003 inzake genetisch gemodificeerde levensmiddelen en diervoeders², voorzien in de verlening

¹ PB L 106 van 17.4.2001, blz. 1.

² PB L 268 van 18.10.2003, blz. 1.

van een vergunning voor ggo's vóór het in de handel brengen ervan. Beide teksten stellen wetenschappelijk onderbouwde normen vast voor de beoordeling van potentiële risico's voor de gezondheid van mens en dier en voor het milieu, alsook etiketteringsvoorschriften. Bovendien bevat Verordening (EG) nr. 1830/2003³ voorschriften inzake de traceerbaarheid en de etikettering van ggo's en de traceerbaarheid van uit ggo's geproduceerde levensmiddelen en diervoeders.

In maart 2009 verwierp de Raad de voorstellen van de Commissie om Oostenrijk en Hongarije te verzoeken hun nationale vrijwaringsmaatregelen in te trekken, omdat volgens de Europese Autoriteit voor voedselveiligheid (EFSA) de krachtens de wetgeving van de EU noodzakelijk wetenschappelijke onderbouwing ontbrak. Daarop verzocht een groep van 13 lidstaten⁴ de Commissie voorstellen op te stellen om de lidstaten vrij te laten beslissen over de teelt van ggo's⁵.

In september 2009 werd in de door voorzitter Barroso vastgestelde politieke richtsnoeren voor de nieuwe Commissie verwezen naar het beginsel van subsidiariteit op het gebied van ggo's als een voorbeeld van een kwestie waar niet altijd een goed evenwicht bestaat tussen een EU-kader en de noodzaak om rekening te houden met de diversiteit van de 27 EU-lidstaten. Overeenkomstig deze richtsnoeren zou het mogelijk moeten zijn een wetenschappelijk gefundeerd vergunningensysteem van de Europese Unie voor ggo's te combineren met de vrijheid voor de lidstaten om de teelt van ggo-gewassen op hun grondgebied al dan niet toe te staan.

De voorgestelde verordening weerspiegelt deze politieke richtsnoeren door in het rechtskader van de EU inzake ggo's een rechtsgrondslag te verstrekken om de lidstaten toe te staan de ggo-teelt die op EU-niveau is toegelaten, op hun gehele grondgebied of een deel daarvan te beperken of te verbieden. Deze verboden of beperkingen moeten zijn gebaseerd op andere redenen dan die welke onder de milieu- of gezondheidsrisicobeoordeling uit hoofde van het vergunningensysteem van de EU vallen.

3. OPMERKINGEN OVER HET STANDPUNT VAN DE RAAD

3.1. Algemene opmerkingen

Het voorstel van de Commissie werd op 14 juli 2010 toegezonden aan het Europees Parlement en de Raad. Het Europees Parlement heeft zijn standpunt in eerste lezing vastgesteld op 5 juli 2011 en staat achter de voornaamste doelstellingen van het voorstel van de Commissie, onder voorbehoud van 28 amendementen.

De Commissie diende geen gewijzigd voorstel in. In de *"Mededeling van de Commissie over de maatregelen die zijn genomen inzake de adviezen en resoluties aangenomen door het Parlement op de deelzitting van juli 2011"* (document SP(2011)8072) die op 8 september 2011 werd toegezonden aan het Europees Parlement, gaf de Commissie te kennen dat zij 21 van de 28 amendementen volledig, gedeeltelijk, in beginsel of behoudens herschrijving kon aanvaarden, omdat zij van mening was dat deze amendementen het voorstel van de Commissie konden verduidelijken of verbeteren en dat zij in overeenstemming waren met de algemene doelstellingen ervan.

³ PB L 268 van 18.10.2003, blz. 24.

⁴ AT, BG, IE, EL, CY, LV, LT, HU, LU, MT, NL, PL en SL.

⁵ De respectieve besprekingen vonden plaats tijdens de vergaderingen van de Raad op 2 maart, 23 maart en 25 juni 2009.

Voorafgaand aan en na de vaststelling van het standpunt van het Europees Parlement in eerste lezing vonden in de Raad besprekingen plaats om tot een gemeenschappelijk standpunt te komen. Deze besprekingen werden afgerond met de goedkeuring met gekwalificeerde meerderheid van stemmen van een politiek akkoord in de Milieuraad op 12 juni 2014, hetgeen werd vertaald in een gemeenschappelijk standpunt van de Raad tijdens diens bijeenkomst van 23 juli 2014.

De Commissie is van mening dat het gemeenschappelijk standpunt van de Raad de oorspronkelijke doelstellingen van het voorstel van de Commissie weerspiegelt. Hoewel het gemeenschappelijk standpunt op bepaalde punten afwijkt van het oorspronkelijke voorstel van de Commissie, stelt de Commissie met voldoening vast dat het betrekking heeft op alle punten die de Commissie bij de vaststelling van haar voorstel als essentieel beschouwde.

3.2. **Door de Commissie aanvaarde amendementen van het Europees Parlement die volledig, gedeeltelijk of in beginsel in het standpunt van de Raad in eerste lezing zijn opgenomen**

- ***Overwegingen***

Amendement 2, dat *bepaalde aspecten van de geharmoniseerde milieurisicobeoordeling van de EU* uit hoofde van Richtlijn 2001/18/EG verklaart, wordt door de Commissie aanvaard. Het gemeenschappelijk standpunt van de Raad omvat ten dele dit amendement in de gewijzigde **overweging 2** door middel van een algemene verwijzing naar bijlage II van Richtlijn 2001/18/EG.

Amendement 11, dat verwijst naar *het belang om te voorkomen dat nationale maatregelen die de ggo-teelt beperken of verbieden, verhinderen dat biotechnologisch onderzoek wordt uitgevoerd*, wordt door de Commissie aanvaard. Dit amendement is in zijn geheel opgenomen in de nieuwe overweging 15 van het gemeenschappelijk standpunt van de Raad.

Amendement 44 bevat een *oproep voor de vaststelling van bijgewerkte richtsnoeren betreffende de milieurisicobeoordeling*, naar aanleiding van de conclusies van de Milieuraad van 4 december 2008. Het preciseert dat deze richtsnoeren niet alleen moeten worden gebaseerd op het principe van wezenlijke gelijkwaardigheid of op het concept van een vergelijkende veiligheidsbeoordeling. Dit deel van het amendement kan in aangepaste formulering worden aanvaard om te verduidelijken dat bijlage II bij Richtlijn 2001/18/EG de rechtsgrondslag voor de milieurisicobeoordeling blijft, die luidt: *"een vergelijking van de kenmerken van het ggo (de ggo's) met die van het ongemodificeerde organisme onder vergelijkbare omstandigheden van de introductie of het gebruik is van nut om te bepalen welke specifieke mogelijke schadelijke effecten aan de genetische modificatie toe te schrijven zijn"*. Bij de milieurisicobeoordeling moet de bestaande kennis en ervaring in aanmerking worden genomen en moet een passend vergelijkingspunt worden gebruikt om de verschillen aan te geven die verband houden met de genetisch gemodificeerde planten in het (de) ontvangende milieu(s). Bovendien volgt de risicobeoordelingsleidraad die is ontwikkeld in het kader van het Protocol van Cartagena inzake bioveiligheid in 2012, een aanpak die overeenstemt met die van de EFSA, d.w.z. stapsgewijs en per geval, met behulp van een vergelijkende analyse en voor dezelfde zeven risicogebieden. Het

gemeenschappelijk standpunt van de Raad omvat ten dele deze paragraaf van amendement 44 in het nieuwe **artikel 2** van de wijzigingsrichtlijn, dat bepaalt dat de Commissie verslag uitbrengt over de vorderingen inzake het toekennen van normatieve status aan de versterkte EFSA-richtlijn uit 2010 inzake de milieurisicobeoordeling van genetisch gemodificeerde planten.

- ***Bijlage van een indicatieve lijst van redenen die opt-outmaatregelen rechtvaardigen***

De beoordeling van mogelijke risico's voor de gezondheid van mens en dier en voor het milieu van de doelbewuste introductie van ggo's wordt volledig geharmoniseerd door middel van bijlage II bij Richtlijn 2001/18/EG. De omvang van de beoordeling van ggo's voor de teelt heeft betrekking op alle mogelijke aspecten van milieurisico's op het hele grondgebied van de EU, ook op regionaal of plaatselijk niveau. Zij houdt bijvoorbeeld rekening met de beoordeling van invasiviteit of persistentie van een genetisch gemodificeerde transformatiestap, de mogelijkheid van kruising met binnenlandse gekweekte of wilde planten, het behoud van de biodiversiteit en aanhoudende wetenschappelijke onzekerheid. Een ggo kan alleen worden toegestaan als de risicobeoordeling, met name na onderzoek van de bovenstaande elementen, tot de conclusie leidt dat het ggo veilig is voor de gezondheid van mens en dier en voor het milieu.

Volgens het voorstel van de Commissie moeten maatregelen van de lidstaten die de ggo-teelt op basis van dat voorstel (de zogenaamde "opt-outmaatregelen") beperken of verbieden, zijn gebaseerd op andere gronden dan die met betrekking tot de beoordeling van de negatieve gevolgen voor de gezondheid en het milieu die kunnen voortvloeien uit de doelbewuste introductie of het in de handel brengen van genetisch gemodificeerde organismen. Daarom kan de Commissie **amendementen 5, 8, 10, 41, 47** aanvaarden, behoudens herformulering om duidelijk te maken dat de door de lidstaten aangevoerde gronden ter rechtvaardiging van de opt-outmaatregelen niet in strijd zijn met de voor de hele EU geldende milieurisicobeoordeling. Het gemeenschappelijk standpunt van de Raad voorziet in de gewijzigde **overwegingen 10 en 11** en in het nieuwe **artikel 26 ter, lid 3**, van de gewijzigde richtlijn een andere definitie van de milieugerelateerde reden die ervoor zorgt dat er op het niveau van de lidstaten geen interferentie is met de EU-wijde risicobeoordeling: "*milieubeleidsdoelstellingen te onderscheiden van de elementen die zijn beoordeeld overeenkomstig Richtlijn 2001/18/EG en Verordening (EG) 1829/2003*". De Commissie is van mening dat de door de Raad voorgestelde formulering overeenstemt met het doel van het voorstel. Anders kan de Commissie ook akkoord gaan met de redenen die geen verband houden met de milieudimensie, zoals voorgesteld door het Europees Parlement of de Raad, aangezien deze in essentie grotendeels vergelijkbaar zijn.

- ***Andere wijzigingen van het voorgestelde nieuwe artikel 26 ter van de gewijzigde richtlijn***

De Commissie is het met het Europees Parlement eens dat het van belang is de ***benodigde informatie over eventuele beperkingen of verboden*** van de ggo-teelt op het grondgebied van een lidstaat tijdig aan de marktdeelnemers (met inbegrip van telers) beschikbaar te stellen, en hun voldoende tijd te geven om zich aan te passen en het lopende teeltseizoen te beëindigen indien de

maatregelen betrekking hebben op ggo's die reeds op EU-niveau zijn toegelaten (**amendementen 7, 17, 43**). Het gemeenschappelijk standpunt van de Raad bevat de bepalingen van deze amendementen in **overweging 21**, in **artikel 26 ter, leden 4 en 5**, en in **artikel 26 quater, leden 3 en 5**, allemaal nieuw, van de gewijzigde richtlijn (met uitzondering van de informatieverplichtingen ten aanzien van de telers).

De Commissie stemt in met de expliciete verwijzing naar het belang van de overeenstemming van nationale maatregelen met het *evenredigheidsbeginsel* (**amendement 20**). De Raad heeft dit amendement in zijn geheel in de nieuwe **overweging 13** en in het nieuwe **artikel 26 ter, lid 3**, van de gewijzigde richtlijn opgenomen.

- *Wijziging van andere artikelen van Richtlijn 2001/18/EG*

Amendement 26 met betrekking tot de *inwerkingtreding van de verordening* wordt door de Commissie aanvaard. Het gemeenschappelijk standpunt van de Raad neemt dit amendement in zijn geheel over in het nieuwe **artikel 3** van de wijzigingsrichtlijn.

3.3. Door de Commissie verworpen amendementen van het Europees Parlement die volledig, gedeeltelijk of in beginsel in het standpunt van de Raad in eerste lezing zijn opgenomen

- *Wijziging van andere artikelen van Richtlijn 2001/18/EG*

De Commissie verworpt **amendement 12** tot wijziging van artikel 22 van Richtlijn 2001/18/EG inzake het *vrije verkeer*, omdat het voorstel de lidstaten de mogelijkheid biedt om uitsluitend de teelt van ggo's op hun grondgebied en niet de handel of invoer van genetisch gemodificeerde of conventionele zaden, levensmiddelen en diervoeders te beperken. De Commissie erkent echter het nut van een duidelijke vermelding dat het voorstel niet van invloed is op de werking van de interne markt. Zij aanvaardt derhalve de door de Raad gewijzigde tekst van **overwegingen 13 en 18** en **artikel 26 ter, lid 9, en artikel 26 quater, lid 6**, beide nieuw, van de gewijzigde richtlijn inzake het vrije verkeer en de invoer van toegelaten ggo's in alle lidstaten en het gebruik ervan in de lidstaten die de ggo-teelt noch beperken, noch verbieden, en de nieuwe **overweging 20** inzake het vrije verkeer van conventionele zaden, teeltmateriaal en de opbrengst van de oogst.

3.4. Door de Commissie volledig, gedeeltelijk of in beginsel aanvaarde amendementen van het Europees Parlement die echter niet in het standpunt van de Raad in eerste lezing zijn opgenomen

- *Overwegingen*

Amendement 4 dat verwijst naar het belang van het *verzamelen van onderzoeksresultaten*, wordt aanvaard.

De Commissie aanvaardt de bepalingen van **amendement 44** die verwijzen naar de vestiging van een *uitgebreid net van wetenschappelijke organisaties* en naar *onafhankelijk onderzoek* naar de potentiële risico's van de opzettelijke introductie of het in de handel brengen van ggo's.

- **Wijzigingen van het voorgestelde nieuwe artikel 26 ter van de gewijzigde richtlijn**

Amendement 40 ter verduidelijking van de *noodzaak van een onderzoek per geval* vóór de vaststelling van nationale maatregelen, kan worden aanvaard.

Amendement 42, dat vraagt om een *voorafgaande onafhankelijke kosten-batenanalyse* van de nationale maatregelen, waarbij rekening wordt gehouden met de alternatieven, kan worden aanvaard.

Amendement 19, dat vereist dat nationale maatregelen moeten worden onderworpen aan een *voorafgaande publieke raadpleging* van ten minste dertig dagen, kan worden aanvaard.

De Commissie is echter van mening dat de relevantie van de drie bovengenoemde amendementen moet worden herzien in het licht van het gemeenschappelijk standpunt van de Raad, waarin wordt voorgesteld om de verordening om te zetten in een richtlijn, hetgeen de lidstaten de keuze van vorm en middelen zou laten.

- **Wijziging van andere artikelen van Richtlijn 2001/18/EG**

De Commissie aanvaardt in beginsel de wijziging van artikel 26 bis van de richtlijn (**amendementen 6, 14**) met als doel de lidstaten te verplichten *co-existentiemaatregelen* vast te stellen om de onbedoelde aanwezigheid van ggo's op hun grondgebied en in de grensgebieden van aangrenzende lidstaten te voorkomen, hoewel de huidige wetgeving geen verplichtingen op dit gebied bevat. **Amendement 9**, dat het belang benadrukt van doeltreffende *maatregelen om grensoverschrijdende contaminatie te voorkomen*, kan ook worden aanvaard. Het gemeenschappelijk standpunt van de Raad heeft tevens betrekking op co-existentiemaatregelen, door een verwijzing, in de nieuwe **overweging 22**, naar de aanbeveling van de Commissie van 13 juli 2010, die de lidstaten niet-verplichte richtsnoeren verstrekt voor de ontwikkeling van co-existentiemaatregelen, onder meer in grensgebieden. De Commissie gaat akkoord met deze formulering, die met de bestaande wetgeving overeenstemt en de verscheidenheid van de standpunten van de lidstaten op dit gebied weerspiegelt. De Commissie merkt op dat de wijziging van artikel 25 van de richtlijn die betrekking heeft op het belang van *de beschikbaarstelling van zaaigoed voor onafhankelijk onderzoek* niet gerelateerd is aan de doelstellingen van het voorstel (**amendement 13**). De Commissie aanvaardt dit amendement echter in beginsel op voorwaarde dat het verenigbaar is met de rechtsgrondslag van de wet.

3.5. **Door de Commissie verworpen amendementen van het Europees Parlement die niet in het standpunt van de Raad in eerste lezing zijn opgenomen**

- **Rechtsgrondslag**

De Commissie is van mening dat het voorstel moet worden gebaseerd op artikel 114 VWEU, omdat het strekt tot wijziging van Richtlijn 2001/18/EG, die zelf is gebaseerd op artikel 114 VWEU, en omdat het een betere werking van de interne markt beoogt, met waarborging van de bescherming van het milieu, in overeenstemming met artikel 114, lid 2 VWEU. Zelfs als **amendementen 8 en 47** van het Europees Parlement, die de mogelijkheid bieden de teelt op basis van milieugerelateerde redenen te verbieden, zouden

worden aangenomen, blijft het zwaartepunt van het voorstel en van de gewijzigde richtlijn nog steeds de goede werking van de interne markt. Daarom kan de Commissie **amendement 1** niet aanvaarden.

- **Overwegingen**

Het voorstel van de Commissie beoogt *het toelaten van nationale beperkingen of verboden op basis van andere gronden dan risico's*, die onder de EU-brede milieurisicobeoordeling worden aangepakt. Het voorzorgsbeginsel moet in aanmerking worden genomen bij de uitvoering van Richtlijn 2001/18/EG (in overeenstemming met overweging 8), maar het is niet relevant voor de voorgestelde verordening. Daarom kan de Commissie **amendement 46** niet aanvaarden.

- **Wijzigingen van het voorgestelde nieuwe artikel 26 ter van de gewijzigde richtlijn**

Amendement 51 verwijst naar de *mogelijkheid dat regio's binnen de lidstaten beperkingen of verboden invoeren* op hun grondgebied. Dit is een aspect dat betrekking heeft op de verdeling van de bevoegdheden tussen de centrale overheden en de regionale of lokale entiteiten binnen lidstaten, wat een aangelegenheid is die tot hun grondwettelijk recht behoort en waarin de EU-wetgeving zich niet kan mengen. Daarom kan de Commissie dit amendement niet aanvaarden.

Amendement 22 ter beperking van de duur van de maatregelen van de lidstaten tot vijf jaar – terwijl de duur van de onder het EU-recht voor een bepaald ggo verleende vergunning tien jaar is – is in strijd met de doelstellingen van het voorstel – d.w.z. de lidstaten de grootst mogelijke vrijheid geven om juridisch correcte oplossingen te kiezen voor het beperken of verbieden van de teelt van ggo's – en met het feit dat deze maatregelen worden gerechtvaardigd door redenen van algemeen belang, die in de loop van de periode van vijf jaar ongewijzigd kunnen blijven. Daarom kan de Commissie dit amendement niet aanvaarden.

Amendement 23 schrapt de woorden "met redenen omklede" met betrekking tot de door de lidstaten vastgestelde maatregelen. De Commissie aanvaardt deze schrapping niet omdat beperkingen of verboden met redenen omkleed en gerechtvaardigd moeten zijn in overeenstemming met de nationale omstandigheden.

- **Toevoeging van een nieuw artikel aan Richtlijn 2001/18/EG**

Amendement 24, dat in Richtlijn 2001/18/EG een nieuw artikel over *aansprakelijkheidsvereisten* invoert, houdt niet rechtstreeks verband het doel van het voorstel. De Commissie wenst eraan te herinneren dat ggo's binnen het toepassingsgebied vallen van Richtlijn 2004/35/EG betreffende milieuaansprakelijkheid met betrekking tot het voorkomen en herstellen van milieuschade⁶. Deze richtlijn houdt terdege rekening met het beginsel dat de vervuiler betaalt, zoals aangegeven in het Verdrag en in overeenstemming met het beginsel van duurzame ontwikkeling. Onder de huidige EU-wetgeving worden kwesties van aansprakelijkheid en schadeloosstelling als gevolg van situaties als bedoeld in artikel 26 bis van Richtlijn 2001/18/EG (d.w.z.

⁶ Zie punt 11 van bijlage III bij Richtlijn 2004/35/EG.

economische verliezen voor landbouwers/marktdeelnemers als gevolg van de onbedoelde aanwezigheid van toegelaten ggo's in andere producten) overgelaten aan de bevoegdheid van de lidstaten, zoals erkend in de aanbeveling van de Commissie van 13 juli 2010 inzake richtsnoeren voor de ontwikkeling van nationale co-existentiemaatregelen om de onbedoelde aanwezigheid van ggo's in conventionele en biologische gewassen te vermijden. Hoewel er weliswaar voorbeelden van EU-wetgeving zijn die bepalingen hebben ingesteld inzake financiële aansprakelijkheid en financiële compensatie op bepaalde vlakken die binnen de werkingssfeer van de Verdragen vallen, worden deze zaken meestal niet in de EU-wetgeving behandeld, gezien het subsidiariteitsbeginsel en gezien de grote verschillen in de civiele en strafrechtelijke wetgeving van de lidstaten. De Commissie steunt de invoering door de lidstaten van voorschriften tot vaststelling van systemen ter compensatie van economische verliezen als gevolg van de onvoorziene aanwezigheid van toegelaten ggo's. De huidige formulering van het amendement moet echter worden verduidelijkt omdat het kwesties in verband met aansprakelijkheid en schadeloosstelling vermengt, en het amendement kan dan ook niet in deze vorm worden aanvaard.

3.6. Door de Raad ingevoerde nieuwe bepalingen

- ***Richtlijn in plaats van een verordening***

Het gemeenschappelijk standpunt van de Raad transformeert de voorgestelde verordening in een richtlijn door toepassing van het rechtsbeginsel van formeel parallellisme. De Commissie merkt op dat het voorstel een atypische handeling is die geen rechtstreekse verplichtingen aan derden oplegt (zoals een verordening normaliter zou doen) en ook geen resultaat vaststelt dat de lidstaten zouden moeten behalen (zoals een richtlijn normaliter zou doen); het biedt de lidstaten slechts een mogelijkheid om desgewenst op te treden. Onder deze omstandigheden is de Commissie van mening dat de toepassing van het beginsel van formeel parallellisme, d.w.z. wijziging van Richtlijn 2001/18/EG door een richtlijn, aanvaardbaar is.

- ***Beperking van het geografische toepassingsgebied van de aanvraag (stap 1)***

Het gemeenschappelijk standpunt van de Raad stelt een procedure van twee opeenvolgende stappen vast waarmee de lidstaten de teelt van ggo's kunnen beperken of verbieden:

Ten eerste voorziet het gemeenschappelijk standpunt van de Raad in **artikel 26 ter, lid 1, en artikel 26 ter, lid 2**, beide nieuw, van de gewijzigde richtlijn dat lidstaten die de teelt van ggo's op een deel van of hun gehele grondgebied willen beperken of verbieden, de aanvrager via de Commissie moeten verzoeken om hun grondgebied uit te sluiten van het toepassingsgebied van de aanvraag met betrekking tot teelt (zogenaamde "stap 1"). Ten tweede voorziet het gemeenschappelijk standpunt van de Raad in het nieuwe **artikel 26 ter, lid 3**, van de gewijzigde richtlijn dat in het geval van een expliciete afwijzing van de aanvrager in stap 1, de lidstaten maatregelen mogen nemen om een bepaald ggo te beperken of te verbieden nadat vergunning is verleend (zogenaamde "stap 2" of "opt-outmaatregelen") op basis van een lijst van redenen die verschillen van de milieुरisicobeoordeling, in overeenstemming met het oorspronkelijke voorstel.

De Commissie aanvaardt het gemeenschappelijk standpunt van de Raad tot vaststelling van een procedure van twee opeenvolgende stappen (op het tijdstip van de definitie van het toepassingsgebied van de aanvraag door de aanvrager en na toelating van het ggo) om de lidstaten in staat te stellen de teelt van ggo's te beperken of te verbieden, omdat dit het scala van instrumenten voor het beperken of verbieden van de ggo-teelt uitbreidt en de lidstaten zo het recht behouden om op basis van redenen van algemeen belang over de ggo-teelt te beslissen, onafhankelijk van de positie van de aanvrager/vergunninghouder. Bovendien laat de uiterste datum voor de invoering van een stap 1 verzoek tot beperking van het geografische toepassingsgebied (niet later dan dertig dagen na het wetenschappelijk advies van de EFSA) de lidstaten voldoende tijd om te beslissen of zij van deze mogelijkheid gebruik willen maken, aangezien zij op ieder moment tijdens de risicobeoordeling door de EFSA - een proces dat verscheidene maanden/jaren kan duren - een dergelijk verzoek kunnen indienen.

- ***Opt-out maatregelen – de te volgen procedures voorafgaand aan de vaststelling***

Het gemeenschappelijk standpunt van de Raad voorziet in het nieuwe **artikel 26 ter, lid 4**, van de gewijzigde richtlijn dat lidstaten die voornemens zijn (een) opt-outmaatregel(en) na toelating (stap 2) te nemen, eerst een ontwerp daarvan moeten indienen bij de Commissie, die 75 dagen heeft om opmerkingen te maken, als zij dat nodig acht. In die periode dient de lidstaat zich te onthouden van de vaststelling en uitvoering van deze maatregel(en). Bij het verstrijken van de opschortende termijn van 75 dagen kan de betrokken lidstaat de maatregel(en) vaststellen in de oorspronkelijk voorgestelde vorm of met wijzigingen, om eventuele opmerkingen van de Commissie in aanmerking te nemen. De Commissie aanvaardt dit amendement in het gemeenschappelijk standpunt van de Raad, dat overeenstemt met de voorgestelde aanpak van de Commissie.

- ***Termijn van twee jaar voor de vaststelling van opt-outmaatregelen***

Het gemeenschappelijk standpunt van de Raad voorziet in de **gewijzigde overweging 14 en het nieuwe artikel 26 ter, lid 4**, van de gewijzigde richtlijn dat lidstaten opt-outmaatregelen niet later dan twee jaar na de datum van verlening van de ggo-toestemming/-vergunning moeten vaststellen. De Commissie aanvaardt deze bepaling, die is bedoeld om door de lidstaten vastgestelde opt-outmaatregelen die zichtbaarder/voorspelbaarder te maken voor de marktdeelnemers (met inbegrip van landbouwers).

- ***Overgangsmaatregelen***

Het gemeenschappelijk standpunt van de Raad voorziet in **overweging 21 en het nieuwe artikel 26 quater** van de gewijzigde richtlijn een overgangsperiode van zes maanden, die de lidstaten in staat stelt de bepalingen van de richtlijn toe te passen op ggo's die reeds vóór de inwerkingtreding ervan zijn toegelaten (maïs MON810), of waarvoor een aanvraag op dat moment reeds in een vergevorderd stadium is. De Commissie aanvaardt deze bepaling omdat zij noodzakelijk is als link tussen de stappen 1 en 2: 1) het is niet mogelijk stap 2 toe te passen zonder eerst stap 1 te hebben uitgevoerd, en 2) stap 1 kan alleen worden toegepast wanneer de aanvraag gedurende een beperkte periode in behandeling is.

Het gemeenschappelijk standpunt van de Raad voorziet tevens dat de overgangsmaatregelen geen afbreuk doen aan de teelt van toegelaten ggo-zaaizaad en -teeltmateriaal die op geoorloofde wijze werden geplant vóór de teelt van het ggo beperkt of verboden werd. De Commissie steunt deze bepaling, die juridische zekerheid biedt aan landbouwers die de betrokken ggo's hebben geplant en geoogst voordat de maatregelen die de teelt beperken of verbieden van kracht werden.

- ***De mogelijkheid voor een lidstaat om zijn standpunt over de teelt van een ggo tijdens de geldigheidsduur van de vergunning te wijzigen***

Het gemeenschappelijk standpunt van de Raad voorziet in **artikel 26 ter, lid 5, en artikel 26 ter, lid 7**, beide nieuw, van de gewijzigde richtlijn dat een lidstaat na de toelating van een ggo, en niet eerder dan twee jaar na die datum, (opnieuw) een stap-1-stap-2-procedure kan inleiden om een teeltverbod op een deel van of zijn gehele grondgebied in te voeren of te verlengen, indien nieuwe objectieve omstandigheden zulks rechtvaardigen. Het gemeenschappelijk standpunt van de Raad bepaalt ook dat deze mogelijkheid voor de lidstaten *"de teelt van toegelaten genetisch gemodificeerde zaden, alsook van teeltmateriaal dat rechtmatig is geplant voordat het amendement werd aangenomen, onverlet laat"*.

Het gemeenschappelijk standpunt van de Raad voorziet in **artikel 26 ter, lid 6, en artikel 26 ter, lid 7**, beide nieuw, van de gewijzigde richtlijn ook dat lidstaten die een deel van of hun gehele grondgebied in het geografische toepassingsgebied van een ggo-vergunning willen re-integreren, dit via een vereenvoudigde procedure kunnen bewerkstelligen.

De Commissie aanvaardt deze nieuwe bepalingen aangezien zij bijdragen aan de uitbreiding van het scala aan mogelijkheden voor de lidstaten om de ggo-teelt te beperken of te verbieden, en tegelijk de rechten vrijwaren van landbouwers die rechtmatig ggo's hebben geplant voordat deze werden verboden.

- ***Verslagleggingsverplichting***

Het gemeenschappelijk standpunt van de Raad voorziet in het nieuwe **artikel 2** van de wijzigingsrichtlijn dat de Commissie "uiterlijk vier jaar na de datum van inwerkingtreding van de richtlijn bij het Europees Parlement en de Raad een verslag [indient] over het gebruik dat de lidstaten van deze richtlijn hebben gemaakt, dat onder meer betrekking heeft op de doeltreffendheid van de bepalingen op grond waarvan de lidstaten de teelt van ggo's op hun gehele grondgebied of een deel daarvan kunnen beperken of verbieden, alsook op de soepele werking van de interne markt. Dat verslag gaat eventueel vergezeld van de wetgevingsvoorstellen die de Commissie passend acht. De Commissie brengt tevens verslag uit over de vorderingen die zijn gemaakt met het verlenen van een normatieve status aan de aangescherpte richtsnoeren van de [EFSA] van 2010 betreffende de milieurisicobeoordeling van genetisch gemodificeerde gewassen." De Commissie aanvaardt dit amendement in het gemeenschappelijk standpunt van de Raad.

4. CONCLUSIE

De Commissie is van mening dat het gemeenschappelijk standpunt dat op 23 juli 2014 met gekwalificeerde meerderheid door de Raad is aangenomen, de oorspronkelijke doelstellingen van het voorstel van de Commissie weerspiegelt en rekening houdt met veel van de punten van bezorgdheid van het Europees Parlement.

Om de hierboven uiteengezette redenen aanvaardt de Commissie het gemeenschappelijk standpunt van de Raad.